

T.C.

BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ

HÜKÜMET LİDERLİK OKULU

11 HAZİRAN 2010 YUVARLAK MASA TOPLANTISI

KONU: Güney Asya'nın güçlü devletlerinden biri olan Hindistan'ın ekonomik ve siyasi yükselişi ile birlikte; uluslararası politikadaki rolü ve Türkiye – Hindistan Modeli karşılaştırmasının detaylarının tartışıldığı toplantı Hindistan Büyükelçisi Sayın Raminder Singh Jassal'ın katılımıyla gerçekleştirildi.

KATILIMCILAR: Yrd. Doç. Dr. Burçin ÇAKIR, Burak KÜNTAY, Cefi KAMHI, Denis OJALVO, Yrd. Doç. Dr. Hande Eslen ZİYA, Mehmet İlker BERKMAN, Yrd. Doç. Dr. İpek ALTINBAŞAK, Małgorzata SZCZEPANSKA, Melek Deniz ÜNER, Mehmet Hanifi ALIR, Doç. Dr. Mert BİLGİN, Nihat BOYTÜZÜN, Murat ZAGİDULLİN, Prof. Dr. Nilüfer NARLI, Yrd. Doç. Dr. Hatice Övgü TÜZÜN, Raminder Singh JASSAL, Selma BARDAKCI, Vanlalhuma VANLALHUMA, Cafer Şafak EYEL, Tuğçe DURAN, Zeynep Ece EMON.

HLO

HÜKÜMET LİDERLİK OKULU

ÖZET: Toplantıda Hindistan'ın özellikle son yıllarda ekonomi ve bilişim alanlarında yükselen bir güç haline gelmesi ile birlikte Asya bölgesinden daha çok uluslararası arenada adını duyurması ve farklı etnik, dini, mezhep gruplarını demokratik bir yönetim altında barındırmasının Hindistan'ı önemli bir ülke haline getirdiği belirtildi. Hindistan gibi bölgesel lider olma konusunda özellikle iç ve dış politikasında çalışmalarda bulunan Türkiye'nin, Hindistan'ın bu tecrübelerinden yararlanması görüşünün hakim olduğu toplantıda hem ekonomik gücü hem de yumuşak gücü ile bölgesini ve diğer kıtaları etkileyebilen Hindistan ve Türkiye modelleri eğitim sisteminden siyasi sistemine değin tartışıldı.

Toplantı Hükümet Liderlik Okulu Başkanı Burak Küntay'ın açılış konuşması ile başladı ve Büyükelçi Raminder Singh Jassal'ın değerlendirmeleri ile devam etti.

Burak Küntay: Türkiye bölgesinde güçlü bir devlet olmaktan çok global anlamda bir liderliğe doğru dış politikasını planlamaktadır. Bu durumda; eğer siz global bir lider olmak istiyorsanız, sadece Amerika, sadece Avrupa veya sadece Orta Doğu eksenli bir dış politika anlayışı yürütemezsiniz. Bu nedenledir ki, bizler Hükümet Liderlik Okulu olarak Türkiye'nin çok yönlü bir dış politika anlayışına sahip olması kaanatindeyiz.

Özellikle dünyanın ekseninde meydana gelen kayma, Asya özelinde Güney Asya'ya doğru olmaktadır. Buradaki en önemli ülke ise şüphesiz ki Hindistan'dır. Hindistan'ın dünya ve uluslararası politikadaki yeri, kendi iç dinamikleriyle olan ilişkisi bizim için çok önemlidir. Nüfusunda pek çok dini ve etnik grubu barındıran aynı zamanda bu gruplar arasında anayasal düzlemde birlikteliği sağlayan Hindistan bu özelliği ile incelenmesi gereken bir ülkedir.

Biz bu konuda bugün itibarıyla Hindistan Projesi'ni başlatmış bulunuyoruz. Hindistan Büyükelçimiz Sayın Raminder Singh Jassal'ın ve Sayın Başkonsolosumuz'un destekleriyle birlikte; Mütevelli Heyeti Başkanımız Sayın Enver Yücel'in de bu konuda yanımızda olması nedeni ile bu konudaki çalışmalarımıza hızlı bir şekilde başlayacağız.

Raminder Singh Jassal: Hindistan bugün dünyanın 4. büyük ekonomisidir. Çoğu zaman söylenir. Hindistan nasıl oluyor da böyle küresel bir karakter kazanıyor? Nasıl en hızlı gelişen demokrasi olabiliyor? Farklı dinlerden, etnik gruplardan insanların hükümeti ve devleti oluşturduğu bir yapıya sahiptir Hindistan. Başbakanın, meclis başkanının,

cumhurbaşkanının hatta muhalefet liderinin farklı dinlere mensup olduğu belki de tek ülke Hindistan'dır.

Küresel krizden tüm ülkelerin, özellikle Avrupa'nın kötü bir şekilde etkilendiğini biliyoruz. Hindistan geçen sene ekonomik krize rağmen 7.4 oranında bir büyüme sağlamıştır. Uluslararası ilişkiler anlamında Hindistan hem Avrupa hem de Amerika ile ilişkilerini geliştirmektedir. Çok eski çağlara ait bölgelerle derin ilişkileri olan Hindistan bu özelliği ile farklı bir ülkedir. Hindistan'da 17 tane resmi dil bulunmaktadır. Nüfusun çoğunluğunu Hindular oluşturmaktadır. Müslümanlar ise nüfusun diğer önemli bir kısmını oluşturmaktadır.

Hindistan'ın devlet anlayışı self-governance (panchayat system) mantığına dayanmaktadır. 1952 yılında ilk seçimlerini yapan Hindistan uzunca bir süredir aynı ulusal kongre tarafından yönetilmektedir. Demokratik sistemimizin daha da gelişebilmesi için reformlara devam edilmektedir. Demokrasimizin en büyük göstergesi mecliste % 33 olarak belirlediğimiz kadın kotasıdır. Hindistan'da 3 dil formülü vardır. Genelde herkes eğitimini İngilizce görür, bunun yanında Hinduca bilir ve kendi yerel dilini bilir.

Hindistan dış politikası nasıl değişti? Ne kadar değişti? Hindistan'ın dış politikası uzun yıllar Pro-Sovyet etkisinde yürütülmüştür. Nükleer enerjiye sahip olma o yıllardan beri söz konusudur. Özellikle Soğuk Savaş döneminin getirdiği iki kutuplu dünyada silahlanma ve nükleer güç mücadeleleri içerisinde yer almıştır.

Soğuk Savaş sonuna kadar Türkiye ile Hindistan birbirlerini tanıyan iki ülkedir. Son yıllarda ise Türkiye ve Hindistan birbirlerini yeniden tanımaya başlamışlardır. Örneğin; Türkiye'nin Kurtuluş Savaşı döneminde belli bir para yardımı olmuştur. Çoğu insan bu yardımın Pakistan'dan geldiğini düşünmektedir; ancak şunu belirtmek gerekir ki, o yıllarda Pakistan diye bir ülke yoktur ve o sınırlar Hindistan'ın egemenliğindedir. Dolayısıyla çok önemli olmamakla birlikte; Kurtuluş Savaşı sırasında Türkiye'ye gelen paralar Hindistan tarafından gönderilmiştir. Hindistan'da Müslümanlara Türkler denir.

Soğuk Savaş'ın ardından dünya çok farklı ve çok kutuplu bir sistem içerisine girmiş, dünyanın yönü farklı bölgelere kaymış, Asya ağırlık kazanmaya başlamıştır. Özellikle; Güney Asya ve Uzak Asya; Hindistan, Japonya, Kore ve Çin gibi devletler güç elde etmeye başlamışlardır.

Enerji konusu büyük bir çıkmaz haline gelmiştir. Nükleer enerji tartışmaları bir yana dursun, dünyanın bundan sonrası için temiz enerjiye ve sürdürülebilir kalkınmaya yardımcı olacak enerji gücüne ihtiyacı vardır.

Değerli katılımcıların görüş ve değerlendirmeleriyle devam eden toplantıda aşağıdaki konulara değinilmiştir:

- Türkiye ile Hindistan'ı karşılaştırdığımızda pek çok ortak nokta bulabiliriz. 1991 yılına kadar Hindistan kapalı bir ekonomik sisteme sahipti. Aynen Türkiye'nin Özal dönemine kadar olduğu gibi. Daha sonrasında ise iki ülke için de dış yatırımlar ve yabancı sermayenin ülkenin ekonomik gelişiminde etkili olduğunu görmekteyiz. Her iki ülkede de özellikle son dönemde güçlü iktidar partilerinin varlığını görüyoruz. AKP'nin iki seçimi üst üste kazandığını, Hindistan'da bulunan Kongre Partisi'nin de istikrarlı bir şekilde politik arenada yer aldığını biliyoruz. İki ülke içinde de farklı etnik ve dini gruplara sahip insanların varlığı söz konusudur. İki ülke de demokrasinin hızlı gelişimi açısından nadir örneklerdendir. Demokrasinin içselleştirilmesi hususunda Hindistan ve Türkiye'de çalışmalar yapanların rolü büyüktür.
- Hindistan bugün dünya gündeminde güçlü bir pazar olarak yer almaktadır. Özellikle bilişim sektöründe insan yetiştirmede ve üretimde bir numara olan Hindistan; pazarlama alanında önde gelen ülkelerdendir. Bir diğer benzer makroekonomik gösterge de Hindistan'da da Türkiye'deki gibi zengin ile fakir arasındaki gelir farkının fazla olması.
- Hindistan ve Türkiye ikili ilişkilerinin geliştirilmesi önemlidir; ancak bürokratik engeller bu konuya hakimdir. Burada yapılması gereken üniversiteler ve sivil toplum örgütleri ile birlikte bu ilişkileri kurmak ve geliştirmektir.
- Tarım alanında Hindistan'ın yatırımları ve Türkiye'nin rol model alacağı çalışmaları var. Hindistan konusunda eğitim alan öğrencilerin yetiştirilmesi ve Hintli iş adamlarını Türkiye'ye yatırım yapmaya teşvik etmek iki ülke arasındaki diyalogu geliştirmek açısından önemlidir.

- İnsandan insana, üniversiteden üniversiteye ve devlet kurumları arasında işbirliği kurulması her iki ülkenin de katkılarıyla hızlandırılarak bu hususlarda ortak projeler geliştirmek, Hindistan ve Türkiye arasında daha sıkı ilişkiler kurmak ve varolan ilişkileri geliştirmek açısından önemlidir.
- İki ülke arasında gelişen ilişkiler iki ülke turizmine olumlu olarak yansımaktadır. Bu bağlamda iki ülke arasında direkt uçak seferleri başlamıştır. Turizm iki ülke halkının birbirlerini yakından tanınması konusunda önem teşkil etmektedir ve ikili ilişkilerin gelişmesinde önemli bir yere sahiptir.
- Enerji konusunda Hindistan küresel anlamda yükselen bir güçtür. Dünya genelinde artan enerji ihtiyacı Hindistan'ı önümüzdeki yıllarda daha önemli bir pozisyona taşıyacaktır. Nükleer şirketlerin buraya yapacakları yatırım bu sektörün canlanmasını sağlayacaktır.
- Hindistan diasporası pek çok ülkede, özellikle ABD'de çok etkili olmaya başlamıştır. Bugün 25 milyon Hindistan vatandaşı yurtdışında farklı ülkelerde yaşamaktadır ve karar mekanizmalarının önemli mevkiilerinde görev almaktadırlar.

SONUC: 11 Haziran 2010 tarihinde gerçekleşen toplantıda Büyükelçi Raminder Singh Jassal tarafından Hindistan'ın iç politika dinamikleri aktarılmıştır. Özellikle Hindistan'ın çok kültürlü, çok dinli ve çok dilli yapısının uyum halinde yönetilmesi çok dikkat çekmiştir. Laik bir ülke olan Hindistan'ın nüfusu dünyadaki birçok ülkeden fazla olmasına rağmen; ülke içindeki birlik ve uyum anayasal çerçevede başarılı bir şekilde sağlanmıştır. Bilişim ve teknoloji alanında bugün birçok Avrupa ülkesinde ve ABD'de, bu sektörde çalışan Hindistan vatandaşları vardır. Hindistan'da büyük bir beyin göçü yaşanmaktadır. Hindistan son yıllarda ekonomik anlamda da krize rağmen büyümektedir. Türkiye'nin de son dönemde gerçekleştirdiği ekonomik gelişmeler Hindistan ile paralel devam etmektedir. Hindistan da Türkiye gibi bölgesinde güçlü bir aktör olarak yer almaktadır. Enerji konusunda Hindistan'ın ülke içerisinde yer alan tesisleri ve enerji tedarikçisi olması bölgedeki önemini artırmaktadır.